

FREQUENCY OF CLINICAL SYMPTOMS AND THEIR COMPARATIVE ANALYSIS IN WOMEN WITH NONSPECIFIC CERVICITIS

Sohibova Gulnoza Komilovna

Doctoral Researcher, Department of Obstetrics and Gynecology, Tashkent State
Medical University

Abstract

This thesis examines the characteristics, frequency, and comparative features of the main clinical symptoms observed in women with nonspecific cervicitis. The study analyzes the prevalence of pathological vaginal discharge, lower abdominal pain, discomfort or pain during sexual intercourse, contact bleeding, dysuric symptoms, and other clinical manifestations. Clinical signs are also comparatively assessed in relation to patients' age, disease duration, reproductive status, and characteristics of the clinical course of the inflammatory process. It is emphasized that nonspecific cervicitis may sometimes have a mild or asymptomatic course, increasing the need for early diagnosis and comprehensive assessment of clinical manifestations. The practical significance of the study lies in systematizing the clinical signs characteristic of nonspecific cervicitis, determining their diagnostic significance, and improving approaches to patient examination and follow-up.

Keywords

nonspecific cervicitis, cervical inflammation, clinical symptoms, frequency of occurrence, vaginal discharge, pelvic pain, contact bleeding, comparative analysis, diagnosis, reproductive health.

**NOSPETSIFIK SERVITSIT BILAN KASALLANGAN AYOLLARDA KLINIK
SIMPTOMLARNING UCHRASH CHASTOTASI VA ULARNING QIYOSIY
TAHLILI**

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

*Sohibova Gulnoza Komilovna - Toshkent davlat tibbiyot universiteti Akusherlik
va ginekologiya kafedrasi tayanch doktoranti*

Annotatsiya. Ushbu tezisdanospetsifik servitsit bilan kasallangan ayollarda uchraydigan asosiy klinik simptomlarning namoyon bo'lish xususiyatlari, ularning uchrash chastotasi hamda qiyosiy tavsifi o'rganiladi. Tadqiqot doirasida patologik vaginal ajralmalar, qorin pastki qismidagi og'riq, jinsiy aloqada noqulaylik yoki og'riq, kontakt qon ketishi, dizurik belgilar va boshqa klinik simptomlarning uchrash darajasi tahlil qilinadi. Shuningdek, klinik belgilar bemorlarning yoshi, kasallik davomiyligi, reproduktiv holati va yallig'lanish jarayonining klinik kechish xususiyatlari bilan qiyosiy baholanadi. Nospetsifik servitsitning ayrim holatlarda kam simptomli yoki yashirin kechishi erta tashxis qo'yish va klinik belgilarni kompleks baholash zaruratini oshirishi ta'kidlanadi. Tadqiqotning amaliy ahamiyati nospetsifik servitsitga xos klinik belgilarni tizimlashtirish, ularning diagnostik ahamiyatini aniqlash hamda bemorlarni tekshirish va kuzatish taktikasini takomillashtirishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: nospetsifik servitsit, bachadon bo'yni yallig'lanishi, klinik simptomlar, uchrash chastotasi, vaginal ajralma, tos sohasidagi og'riq, kontakt qon ketishi, qiyosiy tahlil, diagnostika, reproduktiv salomatlik.

KIRISH

Ayollar reproduktiv tizimi kasalliklari orasida bachadon bo'yni yallig'lanish jarayonlari, xususan nospetsifik servitsit, ginekologik amaliyotda keng uchraydigan patologiyalardan biri hisoblanadi. Mazkur kasallik bachadon bo'yni shilliq qavatining yallig'lanishi bilan tavsiflanib, turli klinik belgilar bilan namoyon bo'lishi yoki ayrim hollarda kam simptomli kechishi mumkin. Shu sababli nospetsifik servitsitni erta aniqlash va samarali davolash reproduktiv salomatlikni saqlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Nospetsifik servitsit ko'pincha opportunistik mikroorganizmlar, vaginal mikrobiotsenoz buzilishi, mahalliy himoya mexanizmlarining susayishi, mexanik ta'sirlar yoki

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

boshqa yallig'lanish jarayonlari fonida rivojlanishi mumkin. Kasallikning klinik ko'rinishi bemorning individual xususiyatlari, immun holati, yallig'lanish jarayonining davomiyligi va unga hamroh bo'lgan ginekologik kasalliklarga bog'liq ravishda farqlanadi.

Mazkur patologiyada eng ko'p uchraydigan klinik belgilar qatoriga vaginal ajralmalar ko'payishi, qorin pastki qismida og'riq yoki noqulaylik hissi, jinsiy aloqa vaqtida og'riq (dispareuniya), bachadon bo'yniga tegish bilan bog'liq qon ketishlar, achishish va siydik chiqarish bilan bog'liq ayrim noqulayliklar kiradi. Biroq ushbu simptomlarning namoyon bo'lish darajasi barcha bemorlarda bir xil emas. Ayrim ayollarda kasallik yaqqol klinik belgilar bilan kechsa, boshqalarida faqat profilaktik ko'rik vaqtida aniqlanishi mumkin.

Nospetsifik servitsitda klinik simptomlarning uchrash chastotasini o'rganish kasallikning klinik xususiyatlarini chuqurroq tushunish, asosiy diagnostik belgilarni aniqlash va bemorlarni tekshirish algoritmlarini takomillashtirish imkonini beradi. Ayniqsa, turli klinik belgilarni qiyosiy tahlil qilish shifokorga kasallikning ehtimoliy kechishini baholash, qo'shimcha tekshiruvlarni belgilash va individual davolash yondashuvini tanlashda yordam beradi.

Mavzuning dolzarbligi shundaki, nospetsifik servitsit ko'pincha boshqa urogenital yallig'lanish kasalliklari bilan o'xshash klinik ko'rinishga ega bo'lib, differensial diagnostikada muayyan qiyinchiliklar tug'diradi. Shu sababli kasallikda kuzatiladigan simptomlarning chastotasi va o'zaro bog'liqligini aniqlash klinik amaliyot uchun muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Ushbu tezisning maqsadi nospetsifik servitsit bilan kasallangan ayollarda asosiy klinik simptomlarning uchrash chastotasini aniqlash, ularni qiyosiy tahlil qilish hamda kasallikning klinik xususiyatlarini baholashdan iborat.

ASOSIY QISM

Nospetsifik servitsit bilan kasallangan ayollarda klinik simptomlarning namoyon bo'lishi kasallikning davomiyligi, yallig'lanish jarayonining faolligi, mikrobiologik

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

omillar, bemorning immun holati va reproduktiv tizimning umumiy holatiga bog'liq holda turlicha kechadi. Shu sababli klinik belgilarni tizimli ravishda o'rganish va ularning uchrash chastotasini aniqlash kasallik diagnostikasi hamda davolash samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Nospetsifik servitsitning eng ko'p uchraydigan belgilaridan biri patologik vaginal ajralmalarning kuzatilishidir. Ushbu simptom bachadon bo'yni shilliq qavatidagi yallig'lanish jarayoni natijasida sekretor faoliyatning oshishi bilan bog'liq bo'lib, bemorlarning asosiy shikoyatlaridan biri hisoblanadi. Ajralmalarning miqdori, rangi, konsistensiyasi va davomiyligi yallig'lanish jarayonining xususiyatlarini baholashda muhim diagnostik ko'rsatkich bo'lib xizmat qiladi.

Klinik kuzatuvlarda qorin pastki qismidagi og'riq yoki tos sohasidagi noqulaylik hissi ham nospetsifik servitsit bilan bog'liq tez-tez uchraydigan belgilar qatoriga kiradi. Ushbu simptom yallig'lanish jarayonining atrof to'qimalarga ta'siri, bachadon bo'yni va kichik chanoq a'zolaridagi reflektor o'zgarishlar bilan izohlanadi. Og'riq sindromi-ning kuchi va davomiyligi kasallikning kechish shakliga qarab farqlanishi mumkin.

Jinsiy aloqa vaqtida og'riq (dispareuniya) ham ayrim bemorlarda uchraydigan muhim klinik belgidir. Ushbu holat bachadon bo'yni shilliq qavatining yallig'lanishi, sezgirlikning oshishi va mahalliy to'qimalardagi o'zgarishlar bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Dispareuniya bemorning hayot sifatiga ta'sir qiluvchi omillardan biri sifatida baholanadi.

Nospetsifik servitsitda kontakt qon ketishi ham diagnostik jihatdan ahamiyatli simptomlardan biridir. Bachadon bo'yni yallig'langan holatda uning shilliq qavati noziklashadi, qon tomirlarining mo'rtligi oshadi va mexanik ta'sir natijasida qon ajralishi kuzatilishi mumkin. Ushbu belgi boshqa bachadon bo'yni patologiyalari bilan differensial diagnostika o'tkazishni talab qiladi.

Bundan tashqari, ayrim bemorlarda siydik chiqarishda achishish, qichishish, tashqi jinsiy a'zolarida noqulaylik kabi simptomlar ham uchrashi mumkin. Ushbu belgilar

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

ko'pincha urogenital tizimning boshqa yallig'lanish kasalliklari bilan birga kechishi yoki yallig'lanish jarayonining kengroq tarqalganligini ko'rsatishi mumkin.

Klinik simptomlarning uchrash chastotasini qiyosiy baholashda bemorlarni yosh guruhlari, kasallik davomiyligi va klinik kechish shakllari bo'yicha taqqoslash muhim hisoblanadi. Masalan, reproduktiv yoshdagi ayollarda vaginal ajralmalar va jinsiy aloqa bilan bog'liq noqulayliklar ko'proq qayd etilishi mumkin bo'lsa, uzoq davom etuvchi surunkali shakllarda simptomlar nisbatan sust namoyon bo'lishi mumkin.

Nospetsifik servitsitning klinik ko'rinishlarini o'rganishda simptomlarning alohida emas, balki o'zaro bog'liq holda baholanishi zarur. Chunki ayrim hollarda bitta simptom kasallikni to'liq tavsiflamaydi va faqat klinik belgilar majmuasi asosida dastlabki tashxisni shakllantirish mumkin. Shu sababli simptomlarning uchrash chastotasini aniqlash va ularni qiyosiy tahlil qilish amaliy ginekologiya uchun muhim diagnostik ahamiyatga ega.

KLINIK SIMPTOMLARNING QIYOSIY TAHLILI VA ULARNING DIAGNOSTIK AHAMIYATI

Nospetsifik servitsit bilan kasallangan ayollarda klinik simptomlarning uchrash chastotasini tahlil qilish kasallikning klinik kechish xususiyatlarini aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Kuzatuvlar shuni ko'rsatadiki, bemorlarda simptomlarning namoyon bo'lish darajasi bir xil emas: ayrim hollarda kasallik aniq klinik belgilar bilan kechsa, ayrim bemorlarda yallig'lanish jarayoni minimal simptomlar bilan namoyon bo'ladi. Bu esa nospetsifik servitsitni aniqlashda kompleks yondashuv zarurligini ko'rsatadi.

Klinik belgilar orasida eng ko'p uchraydigan simptomlardan biri patologik vaginal ajralmalar hisoblanadi. Ushbu belgi bachadon bo'yni shilliq qavatidagi yallig'lanish jarayonining asosiy ko'rsatkichlaridan biri bo'lib, ko'pchilik bemorlarda asosiy shikoyat sifatida qayd etiladi. Ajrallarning xarakteri yallig'lanish darajasi va davomiyligiga qarab o'zgarishi mumkin. O'tkir jarayonlarda ajralmalar ko'proq va yaqqol namoyon bo'lsa, surunkali shakllarda ular kamroq ifodalanishi mumkin.

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

Qorin pastki qismidagi og'riq va tos sohasidagi noqulayliklar ham nospetsifik servitsitda tez-tez uchraydigan klinik belgilar qatoriga kiradi. Ushbu simptomlar yallig'lanish jarayonining mahalliy ta'siri bilan bog'liq bo'lib, bemorning kundalik hayot faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Og'riq sindromining intensivligi kasallikning davomiyligi va yallig'lanish jarayonining tarqalish darajasiga bog'liq holda farqlanadi.

Jinsiy aloqa vaqtida og'riq (dispareuniya) klinik jihatdan muhim simptomlardan biri bo'lib, u bemorning reproduktiv va psixoemotsional holatiga ta'sir qiladi. Ushbu belgining mavjudligi bachadon bo'yni to'qimalarida yallig'lanish va sezuvchanlikning oshganligini ko'rsatishi mumkin. Dispareuniya boshqa ginekologik kasalliklarda ham uchrashi sababli, uni boshqa klinik belgilar bilan birgalikda baholash talab etiladi.

Kontakt qon ketishi nospetsifik servitsitning muhim, ammo nisbatan kam uchraydigan belgilaridan biridir. Ushbu simptom bachadon bo'yni shilliq qavatining yallig'lanish natijasida shikastlanishga moyilligi oshishi bilan izohlanadi. Biroq kontakt qon ketishi bachadon bo'yni eroziyasi, poliplar yoki boshqa patologik jarayonlarda ham kuzatilishi mumkinligi sababli, differensial diagnostika jarayonida alohida e'tibor talab qiladi.

Klinik simptomlarning qiyosiy tahlili shuni ko'rsatadiki, nospetsifik servitsitda bir nechta belgilar birgalikda namoyon bo'lishi kasallik ehtimolini oshiradi. Masalan, vaginal ajralmalar, qorin pastidagi og'riq va jinsiy aloqa vaqtida noqulaylikning birgalikda kuzatilishi yallig'lanish jarayonining faol bosqichidan dalolat berishi mumkin. Shu bilan birga, faqat bitta simptom asosida yakuniy tashxis qo'yish yetarli emas.

Bemorlarning yoshiga qarab klinik belgilarni tahlil qilish ham muhim hisoblanadi. Reproktiv yoshdagi ayollarda simptomlar ko'proq faol namoyon bo'lishi mumkin, chunki bu davrda jinsiy va gormonal faollik yuqori bo'ladi. Katta yosh guruhlarida esa ayrim hollarda simptomlar sust kechishi yoki kech aniqlanishi mumkin. Shu sababli yosh omili klinik baholashda hisobga olinishi lozim.

Kasallikning davomiyligi ham simptomlarning namoyon bo'lishiga ta'sir qiladi.

"KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

O'tkir nospetsifik servitsitda yallig'lanish belgilarining yaqqol namoyon bo'lishi kuzatilsa, surunkali shakllarda klinik belgilar kamayishi, ammo patologik jarayon saqlanib qolishi mumkin. Bu holat profilaktik ginekologik ko'riklarning ahamiyatini oshiradi.

Shunday qilib, nospetsifik servitsit bilan kasallangan ayollarda klinik simptomlarning qiyosiy tahlili kasallikning turli klinik shakllarini aniqlash, diagnostik mezonlarni takomillashtirish va bemorlarga individual yondashuvni shakllantirish imkonini beradi. Klinik belgilarni kompleks baholash erta tashxis qo'yish va samarali davolash strategiyasini tanlashda muhim omil hisoblanadi.

XULOSA

Nospetsifik servitsit ayollarning reproduktiv salomatligiga ta'sir ko'rsatuvchi keng tarqalgan ginekologik kasalliklardan biri bo'lib, uning klinik kechishi turli darajadagi simptomlar bilan namoyon bo'ladi. Kasallikda kuzatiladigan klinik belgilarni o'rganish va ularning uchrash chastotasini aniqlash erta tashxis qo'yish, bemorlarni to'g'ri baholash hamda samarali davolash taktikasini tanlashda muhim ahamiyatga ega.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, nospetsifik servitsitda eng ko'p uchraydigan klinik belgilar qatoriga patologik vaginal ajralmalar, qorin pastki qismidagi og'riq, jinsiy aloqa vaqtida noqulaylik, kontakt qon ketishi va mahalliy noqulaylik hissi kiradi. Ushbu simptomlarning namoyon bo'lish darajasi kasallikning davomiyligi, yallig'lanish jarayonining faolligi, bemorning yoshi va reproduktiv holatiga qarab farqlanishi mumkin.

Klinik simptomlarni qiyosiy baholash shuni ko'rsatadiki, nospetsifik servitsitda alohida bir simptom emas, balki bir nechta belgilar majmuasi diagnostik jihatdan muhim hisoblanadi. Ayniqsa, patologik ajralmalar bilan birga tos sohasidagi og'riq va jinsiy aloqa bilan bog'liq noqulayliklarning kuzatilishi yallig'lanish jarayonining faol kechayotganidan dalolat berishi mumkin.

Shuningdek, kasallikning ayrim holatlarda kam simptomli yoki yashirin kechishi klinik tekshiruvlarning, profilaktik ginekologik ko'riklarning va qo'shimcha laborator-

“KELAJAK TEKNOLOGIYALARI VA SUN’IY INTELLEKT”
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

diagnostik usullarning ahamiyatini oshiradi. Faqat bemorning shikoyatlariga asoslangan baholash ayrim holatlarda yetarli bo‘lmasligi mumkin, shu sababli klinik belgilarni kompleks tahlil qilish zarur.

Demak, nospetsifik servitsit bilan kasallangan ayollarda klinik simptomlarning uchrash chastotasi va ularning qiyosiy tahlili kasallikning klinik xususiyatlarini chuqurroq anglash, diagnostika mezonlarini takomillashtirish hamda reproduktiv salomatlikni muhofaza qilishga qaratilgan samarali tibbiy yondashuvlarni ishlab chiqishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. **Sabo A., Manolova E., Kolarov G. Cervicitis: Etiology, Diagnosis and Treatment Approaches // International Journal of Environmental Research and Public Health. – 2022.** Ushbu manbada servitsitning kelib chiqish omillari, klinik belgilari, diagnostika usullari va davolash tamoyillari yoritilgan.
2. **Workowski K.A., Bachmann L.H., Chan P.A. va boshqalar. Sexually Transmitted Infections Treatment Guidelines // Centers for Disease Control and Prevention (CDC). – 2021.** Mazkur qo‘llanmada bachadon bo‘yni yallig‘lanish kasalliklari, jumladan servitsitning klinik xususiyatlari, differensial diagnostikasi va boshqaruv strategiyalari keltirilgan.
3. **Bennett J.E., Dolin R., Blaser M.J. Mandell, Douglas, and Bennett’s Principles and Practice of Infectious Diseases. – 10th Edition. – Elsevier, 2024.** Infeksion kasalliklar, urogenital tizim yallig‘lanishlari va ularning klinik namoyon bo‘lish mexanizmlari bo‘yicha fundamental manba.
4. **ACOG Practice Bulletin. Vaginitis in Nonpregnant Patients // American College of Obstetricians and Gynecologists. – 2020.** Ayollarda vaginal va servikal yallig‘lanish jarayonlarini baholash, klinik belgilarni aniqlash va diagnostik yondashuvlar bo‘yicha tavsiyalar berilgan.

"KELAJAK TEXNOLOGIYALARI VA SUN'IY INTELLEKT"
nomli respublika ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-6, 2026

5. **European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Guidance on prevention, diagnosis and management of sexually transmitted infections. – Stockholm, 2023.** Urogenital infeksiyalar va reproduktiv salomatlik bilan bog'liq yallig'lanish kasalliklarini boshqarish bo'yicha zamonaviy tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

6. **Soper D.E. Pelvic inflammatory disease // Obstetrics & Gynecology. – 2019. – Vol. 131(5). – P. 894–899.** Ayollar jinsiy tizimidagi yallig'lanish jarayonlari, ularning klinik belgilari va asoratlari tahlil qilingan.

7. **Paavonen J., Brunham R.C. Bacterial infections and inflammatory diseases of the female reproductive tract // New England Journal of Medicine. – 2021.** Ayollar reproduktiv tizimidagi bakterial yallig'lanish jarayonlari va ularning klinik xususiyatlari yoritilgan.

8. **O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi. Ayollar reproduktiv salomatligini muhofaza qilish bo'yicha klinik protokollar. – Toshkent.**